

VYBRANÁ TÉMATA ZE ZÁŽITKOVÉ PEDAGOGIKY

Pedagogika volného času

Zážitek

Zážitek – událost (situaci), kterou si člověk prožil (zažil) a dlouho si ji pamatuje.

Osobní vzpomínka, která může mít pozitivní obsah (např. první seznámení, první sportovní vítězství apod.), ale také může mít smutný obsah (např. smrt blízkého jedince, rozchod s partnerem/kou apod.).

Jedná se o prožitek a spojení s emocemi. Emotivní prožitky představují základ zážitkové pedagogiky. Ve své podstatě můžeme zážitek charakterizovat jako vznitřnělou zkušenost, která byla získaná prožíváním.

Znaky zážitku

K hlavním znakům zážitku (prožitku) patří zejména:

- nepřenositelnost (jedná se o vlastní, osobní zážitek a osobní prožití konkrétní situace),
- jedinečnost (nedá se v podstatě opakovat, např. první schůzka s danou osobou),
- nenahraditelnost,
- komplexnost.

Kolbův cyklus učení

Východiskem je tzv. **Kolbův cyklus učení a teorie Flow.**

Kolbův cyklus učení. (Vecheta, 2009) jde o princip učení se na základě vlastní zkušenosti. Zmiňovaný cyklus představuje spirálu, směřuje na vyšší hladinu a jejím smyslem je *„zdokonalovat spolupráci a ovládání osobnostních nebo manažerských dovedností.“*

Kolbův cyklus učení

Konkrétní zkušenost

Rozbor

(situace, znalostí, podmínek apod.)

Ohlédnutí

- jak jsme (splnili úkol)?

Zhodnocení

- co jsme udělali dobře, co špatně?

Plán změn

- jak budeme postupovat příště

Nová kvalita

Flow

Flow spadá do oblasti psychologie. Flow (z angl.– proudění, tok, plynutí) představuje duševní stav, při kterém je konkrétní osoba tak hluboce ponořena do dané činnosti, že nevnímá své okolí, plně se soustředí na činnosti, přičemž chce dosáhnout obtížného (v daném okamžiku) cíle, který má pro ni určitou hodnotu, význam atd.

Přitom svou roli sehrává motivace a emoce, které přispívají k lepšímu výkonu.

Výsledkem je spontánní radost a nadšení, v mnoha případech sdílené s ostatními.

Cíl zážitkové pedagogiky

Cílem zážitkové pedagogiky je:

- osobnostní rozvoj
- osvojit si sociální dynamiku
- zážitkové vzdělávání

Outdoor a indoor

Outdoor (angl. out – mimo, door – dveře)

– označení pro všechny aktivity, které se realizují mimo uzavřený prostor.
zejména při pobytu ve volné přírodě.

(např. cyklistika, turistika, zejména pak horská, vodáctví a další)

Existují také skupiny tzv. indoorových aktivit, které jsou opakem outdoorových aktivit.

Prázdninová škola Lipnice

Prázdninová škola Lipnice (občanské sdružení).

Český originální zdroj zážitkové pedagogiky a celostního učení založeného na zkušenosti. Počátky spadají do roku 1977.

Od roku 1992 je Prázdninová škola Lipnice členem mezinárodní organizace **Outward Bound** (vznikla v roce 1941) a jejím duchovním otcem je reformní pedagog Kurt Hahn.

Samotný název „outward bound“ vychází z oblasti námořnictví, kdy loď po opuštění jistého a bezpečného přístavu se bude muset na moři vypořádat s množstvím nástrah a problémových situací.

V podstatě se jedná o názor, že člověk je schopen dokázat mnohem více, zvláště pak prostřednictvím týmové spolupráce.

Z pedagogického hlediska se jedná o metodu učení skrze zážitek.

Zdroje:

VECHETA, V. *Outdoor activity (50 her a aktivit pro tréninky, školení i zábavu)*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2650-9.

VECHETA, V. *Indoor activity: 50 her a aktivit pro trénink, školení i zábavu*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2561-8.